

Βρυξέλλες, 8 Ιουνίου 2026
(OR. en)

9891/26

Διοργανικοί φάκελοι:
2025/0381(COD)
2025/0382(COD)
2025/0383(COD)

EF 167
ECOFIN 704
CODEC 1059
ECB

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Καθοδηγητικό σημείωμα της Προεδρίας σχετικά με τη δέσμη για την ολοκλήρωση των αγορών και την εποπτεία – Συζήτηση προσανατολισμού

Καθοδηγητικό σημείωμα της Προεδρίας

σχετικά με τη δέσμη για την ολοκλήρωση των αγορών και την εποπτεία

12 Ιουνίου 2026 — ECOFIN

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η δέσμη για την ολοκλήρωση των αγορών και την εποπτεία (MISP) παραμένει βασική νομοθετική πρωτοβουλία για την προώθηση της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων (SIU), επιδιώκοντας να ενισχύσει τις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές και να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη.
2. Μετά την έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να προχωρήσουν τις εργασίες επί της δέσμης με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας έως το τέλος του 2026, το Συμβούλιο συνέχισε την ενδεδειγμένη εξέταση των προτάσεων της Επιτροπής σε τεχνικό και πολιτικό επίπεδο.

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

3. Με βάση την πολιτική συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στο Συμβούλιο ECOFIN στις 5 Μαΐου, η Προεδρία παρουσίασε διάφορες επιλογές προς εξέταση από τα κράτη μέλη κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας του Συμβουλίου στις 28 Μαΐου. Αυτές αφορούσαν το πεδίο εφαρμογής της εποπτείας της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)¹ και τη διακυβέρνησή της².
4. Ως αποτέλεσμα αυτής της διεξοδικής ανάλυσης, η Προεδρία θεωρεί ότι έχει διαμορφωθεί σαφέστερη εικόνα όσον αφορά τους τομείς σύγκλισης και εκείνους που απαιτούν περαιτέρω πολιτική καθοδήγηση.
5. Μεγάλη στήριξη από τα κράτη μέλη συγκεντρώνει η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της συνέπειας και της αποδοτικότητας της εποπτείας, με παράλληλη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και στήριξη της ανταγωνιστικότητας των κεφαλαιαγορών της ΕΕ. Κάθε μελλοντικό εποπτικό πλαίσιο θα πρέπει να συμβάλλει στη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς, στην αποφυγή περιττής αλληλεπικάλυψης και δυσανάλογου κόστους, στη διασφάλιση κατάλληλης ισορροπίας και στενής συνεργασίας μεταξύ της ESMA και των εθνικών αρμόδιων αρχών, παρέχοντας παράλληλα ασφάλεια δικαίου και αποτελεσματική λήψη αποφάσεων.
6. Πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες όσον αφορά το ακριβές πεδίο εφαρμογής της άμεσης εποπτείας της ESMA, τα ακριβή κριτήρια για τον προσδιορισμό της σημασίας, τις εξουσίες του συμβουλίου εποπτών, τη θέση σε εφαρμογή της καθημερινής εποπτείας και τον ρόλο σε αυτήν των εθνικών αρμόδιων αρχών.

¹ WK 7257/26.

² WK 7289/26 και WK 7290/26.

7. Συνεπώς, η Προεδρία θεωρεί ότι απαιτείται πολιτική καθοδήγηση για να επιτευχθεί περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά δύο βασικά θεσμικά στοιχεία:

- α) το ακριβές πεδίο εφαρμογής της άμεσης εποπτείας από την ESMA, και
- β) το πλαίσιο διακυβέρνησης και τον ρόλο των εθνικών αρμόδιων αρχών.

III. ΑΜΕΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ

A. ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

8. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, η άμεση εποπτική αρμοδιότητα της ESMA θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, *σημαντικά* κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ΚΑΤ), *σημαντικούς* κεντρικούς αντισυμβαλλομένους (CCP) και *σημαντικούς* τόπους διαπραγμάτευσης. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου ECOFIN της 5ης Μαΐου κατέστη σαφές ότι η ευρεία πλειονότητα των κρατών μελών επιθυμούσε να προστεθούν σε αυτόν τον κατάλογο *σημαντικοί* πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (CASP) και όχι όλοι οι CASP, όπως είχε αρχικά προτείνει η Επιτροπή.
9. Επομένως, η έννοια της σημασίας έχει καίριο ρόλο για τον προσδιορισμό των σχετικών οντοτήτων υπό την άμεση εποπτεία της ESMA. Στην πρόταση της Επιτροπής, η σημασία αυτή καθορίζεται για κάθε είδος υποδομών των αγορών μέσω ενός συνδυασμού ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων ανάλογα με τον εκάστοτε τομέα. Η προσέγγιση αυτή χρησιμοποιεί ορισμένα όρια που σχετίζονται με το μερίδιο αγοράς μιας οντότητας ή με το γεγονός ότι μια οντότητα ανήκει σε όμιλο ο οποίος αποτελείται από άλλες υποδομές των αγορών, είτε εντός του ίδιου τομέα (δηλαδή δύο ή περισσότεροι τόποι διαπραγμάτευσης, δύο CCP κ.λπ.) είτε σε συναφείς τομείς (δηλαδή ένας τόπος διαπραγμάτευσης με έναν CCP, ένας CCP με ένα ΚΑΤ κ.λπ.).
10. Κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας στις 28 Μαΐου, η Προεδρία καθόρισε πολλαπλές ειδικές ανά τομέα επιλογές. Στόχος ήταν να ερωτηθούν τα κράτη μέλη για τις προτιμήσεις τους σχετικά με το πώς θα πρέπει να προσδιορίζεται η σημασία αυτή και το αν θα πρέπει να αξιολογείται πρωτίστως μέσω διασυννοριακής δραστηριότητας που περιλαμβάνει ποσοτικά όρια, δομές ομίλων ή άλλους δείκτες. Από τις συζητήσεις αυτές προέκυψαν διαφορετικές προσεγγίσεις, ιδίως δε η πρόταση για καθορισμό αποκλειστικά με ποσοτικά μέσα. Ειδικότερα, ορισμένες αντιπροσωπίες αμφισβήτησαν τα κριτήρια περί ομίλων στις πολλαπλές εκδοχές τους, ενώ άλλες εξέφρασαν σαφή προτίμηση για το πεδίο εφαρμογής των σημαντικών συναλλακτικών και μετασυναλλακτικών υποδομών, όπως ορίζεται στην πρόταση της Επιτροπής.
11. Με βάση τα ανωτέρω, η Προεδρία ζητεί καθοδήγηση από τους υπουργούς για να προσδιοριστεί το εύρος των οντοτήτων που θα πρέπει να εμπίπτουν στην άμεση εποπτεία της ESMA.

B. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

12. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, οι νέες εποπτικές αρμοδιότητες της ESMA απαιτούν αλλαγές στη δομή διακυβέρνησης του οργανισμού.

13. Ειδικότερα, τούτο περιλαμβάνει τη σύσταση νέου ανεξάρτητου εκτελεστικού συμβουλίου, αποτελούμενου από 5 μέλη. Το διοικητικό αυτό όργανο θα είναι υπεύθυνο για τη λήψη εποπτικών αποφάσεων σε σχέση με τις εποπτευόμενες οντότητες της ESMA, καθιστώντας την εποπτεία —κατά την άποψη της Επιτροπής— πιο αποτελεσματική, αμερόληπτη και συνεπή σε ολόκληρη την ΕΕ. Το υφιστάμενο συμβούλιο εποπτών της ESMA, το οποίο απαρτίζεται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές, θα διατηρεί, από πλευράς του, ευρύτερο στρατηγικό ρόλο και θα είναι σε θέση να αντιτάσσεται σε ορισμένες από τις σημαντικότερες αποφάσεις του εκτελεστικού συμβουλίου.
14. Από τη συζήτηση στο Συμβούλιο ECOFIN της 5ης Μαΐου προέκυψε ότι υπάρχει επαρκής συναίνεση για να συγκροτηθεί το εκτελεστικό συμβούλιο. Ωστόσο, αρκετοί υπουργοί ζήτησαν να επανεξισορροπηθεί η σχέση με το συμβούλιο εποπτών και να εξασφαλιστεί η επαρκής συμμετοχή των εθνικών αρμόδιων αρχών στη νέα διακυβέρνηση της ESMA. Κατά συνέπεια, στις 28 Μαΐου η Προεδρία έθεσε υπόψη της Ομάδας συγκεκριμένες επιλογές ως προς τούτο. Αυτές κυμαίνονταν από την τροποποίηση των πλειοψηφιών που απαιτούνται προκειμένου το συμβούλιο εποπτών να αντιτάσσεται στις αποφάσεις του εκτελεστικού συμβουλίου έως την κατάργηση των δικαιωμάτων ψήφου των μελών του εκτελεστικού συμβουλίου στο συμβούλιο εποπτών, καθώς και τη χορήγηση στις σχετικές εθνικές αρμόδιες αρχές του δικαιώματος ψήφου και συμμετοχής στο εκτελεστικό συμβούλιο, όταν οι αποφάσεις αφορούν άμεσα οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή δικαιοδοσίας τους.
15. Η Προεδρία τόνισε επίσης τη σημασία της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ της ESMA και των εθνικών αρμόδιων αρχών ως συμπληρωματικής διάστασης της συζήτησης για τη διακυβέρνηση. Η καθημερινή εποπτεία της ESMA μπορεί να σχεδιαστεί με διαφορετικό βαθμό συμμετοχής των εθνικών αρμόδιων αρχών, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής αποδοτικότητας και της αποφυγής του αδικαιολόγητου φόρτου. Η συνεργασία αυτή θα μπορούσε να οργανωθεί είτε μέσω ειδικών ανά τομέα εποπτικών ρυθμίσεων είτε μέσω ενός κοινού μοντέλου που θα διαρθρώνει ομοιόμορφα τη συμμετοχή των εθνικών αρμόδιων αρχών σε όλους τους τομείς.
16. Κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας στις 28 Μαΐου, τα κράτη μέλη είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με διάφορες επιλογές που παρουσίασε η Προεδρία. Σε αυτές περιλαμβάνονταν η σύσταση κοινών ομάδων εποπτείας για όλους τους τομείς ή περισσότερο ειδικών ανά τομέα μοντέλων που παρέχουν δυνατότητες για μεγαλύτερη ή μικρότερη συμμετοχή των εθνικών αρμόδιων αρχών βάσει σαφών αιτιολογήσεων.

IV. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ

16. Βάσει των ανωτέρω, η Προεδρία καλεί τους υπουργούς να εξετάσουν τα ακόλουθα ερωτήματα:

Σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της άμεσης εποπτείας

- α) Κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου ECOFIN της 5ης Μαΐου, η διασυννοριακή διάσταση μιας οντότητας αναφέρθηκε επανειλημμένα ως βασικό στοιχείο για τον προσδιορισμό της σημασίας. Θεωρούν οι υπουργοί αποδεκτή εν προκειμένω την πρόταση της Επιτροπής; Εάν όχι, πώς θα μπορούσαν να τροποποιηθούν τα κριτήρια περί ομίλων, στις πολλαπλές ειδικές ανά τομέα εκδοχές τους, ώστε να αντικατοπτρίζουν αυτή την πολιτική επιταγή; Ειδικότερα:

- i. Τα κριτήρια περί ομίλων θα πρέπει να αναφέρονται σε ομίλους που δραστηριοποιούνται σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη;
- ii. Τα κριτήρια περί ομίλων θα πρέπει να περιορίζονται σε ομίλους οντοτήτων του ίδιου είδους (δηλαδή δύο ή περισσότεροι τύποι διαπραγματεύσεως, δύο ή περισσότερα ΚΑΤ κ.λπ.);
- iii. Τα σημεία i. και ii. θα πρέπει να συνδυαστούν;
- iv. Τα κριτήρια περί ομίλων θα πρέπει να αφαιρεθούν εξ ολοκλήρου;
- v. Άλλη εναλλακτική.

β) Δεδομένης της δεδηλωμένης προτίμησης των υπουργών να εποπτεύει η ESMA μόνο τους σημαντικούς CASP, πώς θα πρέπει να ορίζεται η σημασία αυτή; Τα κριτήρια θα πρέπει να καθορίζονται έτσι ώστε να οδηγούν σε κάλυψη ενός αντιπροσωπευτικού φάσματος των CASP που είναι σημαντικοί εντός της Ένωσης ή παγκοσμίως;

Σχετικά με τη διακυβέρνηση

- γ) Η μελλοντική συμμετοχή των εθνικών αρμόδιων αρχών στο προτεινόμενο πλαίσιο άμεσης εποπτείας μπορεί να αποτυπωθεί τόσο μέσω του μοντέλου διακυβέρνησης της ESMA όσο και μέσω της θέσης σε εφαρμογή της καθημερινής εποπτείας σημαντικών οντοτήτων (ιδίως στην οριστική της μορφή). Κατά την εξέταση της ανάγκης να επιτευχθεί κατάλληλη και πρόσφορη ισορροπία και στις δύο διαστάσεις:
- i. Πώς θεωρούν οι υπουργοί ότι θα πρέπει να οργανώνεται η καθημερινή εποπτεία σημαντικών οντοτήτων στην οριστική της μορφή; Ειδικότερα, θα πρέπει να εφαρμόζεται ένα ενιαίο εποπτικό μοντέλο σε όλους τους τομείς που υπόκεινται στην άμεση εποπτεία της ESMA ή θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικές ανά τομέα εποπτικές ρυθμίσεις;
 - ii. Παράλληλα, πώς θα πρέπει να μεταρρυθμιστεί το μοντέλο διακυβέρνησης της ESMA ώστε να διασφαλίζονται αποτελεσματικά εποπτικά αποτελέσματα και ανεξαρτησία, με ταυτόχρονη μέριμνα για κατάλληλα θεσμικά αντίβαρα και διατήρηση ουσιαστικού εποπτικού ρόλου για το συμβούλιο εποπτών;
- δ) Ποιοι μηχανισμοί θεωρούν οι υπουργοί ότι απαιτούνται για να διασφαλιστεί ότι η επέκταση των αρμοδιοτήτων της ESMA συνοδεύεται από κατάλληλη δημοσιονομική εποπτεία;